

ЗА НЯКОИ ФУНДАМЕНТАЛНИ ПРОЗРЕНИЯ НА ПСЕВДОНАУКАТА В ИФС ПРИ БАН

Странно нещо е човекоподобие. Хем си човек, хем като си отвориш устата се разбира, че си доста далеч от това понятие. Но и за този извод се изисква нещо човешко – мислене и разбиране.

Някои мои бивши колеги, захласнати в собственото си самооценъчно „величие“ на „световно значими“ учени, произвеждат такива фундаментални вербални и смислови фекалии, представяни като факли на съвременното философско и социологическо знание и струващи на данъкоплатеца десетки хиляди левове, че ти идва да емигрираш на Марс. Тук ще ви предоставя само няколко примера.

Една видна българско социоложка, професор, публично изръси следния извод, основан на данни от емпирично социологическо изследване:

„По-добре е да бъдеш млад, здрав и богат, отколкото стар, болен и беден“.

Пред такава гениалност и боговете свеждат глава в знак на почит, за да прикрият ехидния си смях.

Друга още по-видна социоложка, също професор, също изръси публично страхотен фундаментален, бих казал дори аксиоматичен, фекален шедьовър, също основан на данни от емпирично социологическо изследване:

„Колкото по-големи са неравенствата в образованието, толкова по-малко е доверието в непознатия“.

Но да не си мислите, че само маститите учени творят класиката на съвременната фундаменталност във философията и социологията. Не, младите учени (на по 40 и малко повече години) изобщо не изостават в сътворяването на тази фекализирана вакханалия на псевдонаука.

Например една колежка в проекта си говореше за **„Етика на аутизма“**. „Научният“ ѝ аргумент беше, че това не е нейно творение, а е използвала заглавието на англоезичен материал. Пред такава максимално задълбочена аргументация и Зевс онемява. Макар че темата на проекта заслужава не само внимание, а според мен е и много важна и смислена: „Етика на грижата за деца с аутизъм: родителски и терапевтични перспективи“

Друга млада колежка пък в заявен проект на тема „Могат ли половите стереотипи да причинят дисбаланс в научните изследвания върху

женското репродуктивно здраве и защо това е сериозен въпрос за приложната етика?“ пише в него за **„уринарните проблеми, дължащи се на малфункционираща простата“**, защото... - О Боже, прости ми – така било на английски.

Веднага след края на изречението следва друго умопомрачително твърдение: **„Повечето от тях не са (сериозна) пречка за създаването на потомство, но въпреки това ангажират труда на множество екипи от учени“**. И това е в контекста на твърдението, че има проблем, наречен еректилна дисфункция. Тук се сещам за един виц от преди много години за това, какво е куйтос с повишена трудност, но ще си замълча.

Още по-фрапиращо е следващото твърдение: **„Емпиричният му компонент (на проекта – б.м.-Б.И.) ще се състои в разглеждането на подходяща селекция от релевантна научна литература, чиито морално релевантни аспекти ще бъдат подложени на етически анализ“**. В социологията това се нарича деск-рисърч и той е част от теоретичния модел на дадено изследване. Но във философията... не знам. Възможно е един литературен обзор да е емпирия, не ли?

Друг млад философ – етик, ще работи по проект, в който ще изследва възможностите за **преодоляване на медикализацията с етични или етически наративи**.

Моите критики към тези проекти доведе един колега до нервна криза и крещя несвързани вербални формации в продължение на 5-10 минути, от които аз така и нищо не разбрах, освен едно: горкият, явно беше забравил да си пие хапчетата преди НС.

Изобщо псевдонауката добре си битува в ИФС при БАН.

проф. д-р Божидар Ивков